

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon sz. 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3., I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 12.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre... 24 kor. — Negyed évre... 6 kor.
Fél évre... 12 kor. — Egy óra... 2 kor.
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 6 FILLÉR:
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fill.

Oroszország és a balkáni államok.

Mikor a háború kitört, Szerbia a hatalmas Oroszországba helyezte egész reményességét. Nagy-Szerbia — az álomország, amelyet a haretérre küldött katonáknak megmutattak, északon Szegednéi, keleten Temesvárott, nyugaton az Adria és délen a Földközi-tengernél végződött. Háromszor akkora területet nyelt volna el, mint aminő a mostani Szerbia és tiszter akkorát, mint amekkora a balkáni háború előtt Rácország volt. Abból került volna elegáns főváros is a hegyes kövezetű Belgrád helyett, kövér föld az új szerb családok részére és amiről Szerbiában nem tudtak: ipar, kereskedelem, forgalom, kultúra.

Es most ezeket a telhetetlen álmokat ugyanaz tépi szét, aki a szerbeket belébódította: Szerbia kegyes patronusa, az orosz birodalom és szövetségesei. Hagyján, ha még csak azt akarná elvenni, amit csábító ígéretekben, színes reményekben csillogtattott! Hiszen arról a szerbek már ugyis lemondtak. Az a hatalom, amely a maga földjét sem tudja megvédeni, nem kínálhat hódítást a legyőzöjének földjéből.

Azonban — és ez a fájdalom Szerbiának — az entente azt kívánja Szerbiától, hogy azt is fölládozza, amit a balkáni háboruban szerzett. Igaz, hogy nem valami finom módon szerezte. Mikor Bulgária, amely a legbecsületesebben pazarolta véré a törökök elleni harcokban, kimerült, akkor a szerbek ürügyet kerestek a belekötésre s elvették Bulgáriától Macedóniát, azt a tartományt, amelyért Bulgária a balkáni háborút vívta. Azonban szereztek már Szerbiánál nagyobb államok is hasonló módon új területeket, a leggyakrabban maga Olaszország. Az entente-nak most Bulgáriára nagyobb szüksége lenne, mint a megfogvott, lesorvadt, kifáradt Szerbiára, azért a szerbekhez azt a barátságos felhívást intézik: mondjon le a kekvükért Macedóniáról.

Ez lett Nagy-Szerbiából és abból a szeretetteljes pártfogásból, amelyet a cár kétezer szavas táviratban ígért nekik! Vajjon, ha a boldogult Hartwig élne, elbírná a sok szemrehányás súlyát, amelylyel a szerbek mai, félszeg és szánandó helyzetükben elhalmozának? Hát azért uszították Szerbiát a retentő háborúba, hogy végül a szövetségesei és a patronusai vegyék el tőle azt is, amit maga megszerzett? Hogy kaphassák alóla azt az új gyékényt, amelyen még meg se melegedett?

A mellett még nem is valószínű, hogy Szerbiának ez a keserű lemondása eredményeket hozna. Bulgária joggal tart igényt a macedón területre, amely a faji és egyéb közösség révén is megilleti, de nincs szüksége arra, hogy ezt a hatalmas veszített entente-nek fizesse meg drága és véres áron. A Balkánnak azok az államai, amelyek semlegesek maradtak, most már látják, hogy Európa új ténképét kik fogják megcsinálni. Különösen Bulgária, amely sokszor szenved

te meg Oroszország álnokságát és amelynek közvéleményét — kevés kivétellel — a monarchia iránt való rokonszenv hatja át, jól tudhatja, hogy aspirációinak beteljesülését kiktől várhatja.

Demarsot csinált és választ vár az entente Nisben: odaadja-e Szerbia Macedóniát, vagy nem. A természetes felelet, ame-

lyet a szerbeknek adni lehetne, ez volna: — Adjuk oda Macedóniát? Nem adjuk. Tudjuk, hogy el fogjuk veszíteni. De legalább az ellenségeink vegyék el tőlünk, és ne az ugynevezett jöltevőink, akik Nagy-Szerbiával kecsgettettek és a Kis-Szerbiánál is kisebbre akarnak kurtítani bennünket...

30 kilométernyire Breszt-Litowsktól.

Három oldalról közeledünk Breszt-Litowsk felé. - Közel 7000 újabb orosz fogoly. - Bombáztuk a velencei erődöket. - Elvesztettük az U. 3. tengeralattjárót.

A szövetséges magyar, osztrák, német csapatok mesés gyorsasággal közelednek Breszt-Litowsk felé. A tegnap este érkezett hivatalos jelentés szerint már elhagyták Bialát és délről Slavatyczét. Mind a két hely 33—34 kilométernyire van Breszt-Litowsk külső erődjeitől. Itt József Ferdinánd főherceg és Kövess tábornok erdélyi csapatai vonulnak fel. Ugyanakkor Lipót bajor herceg hadseregének balszárnya Drohiszynnél (Sokolowtól keletre) átkelt a Bugon és ugyanezen a Bug jobb partján, Wlodawától keletre menetelnek Breszt-Litowsk felé ama csapataink, amelyek feladata délkelet felől megakadályozni azt, hogy az oroszok a Bug mentén megvegyék a lábukat. Így tehát három oldalról közeledünk az oroszok utolsó támaszpontja Breszt-Litowsk felé, melynek elősáncai talán már holnap-holnapután ki lesznek téve ágyuink tüzeinek.

Mai távirataink a következők:

Orosz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, aug. 17. (Hivatalos.) A Bugtól nyugatra az oroszok üldözése gyorsan halad előre. A szövetségesek centrumában előnyomuló osztrák-magyar erők Bialától nyugatra a Klikawkán keresztül hátráló ellenségnek közvetlenül nyomában maradtak. József főherceg hadosztályai tegnap este harcok közben elérték a Bialától délre és délnyugatra fekvő területet. Éjjel hidat vertek a Krznán és ma reggel átkeltek a folyón. Az ellenség utóvédjeit, ahol szembefordultak velünk, megtámadtuk és megvertük. Kövess tábornok csapatai az ellenséget a Klikawka felső folyásán át ül-

dőzték. Biala vidékén és Breszt-Litowsk irányában számos kiterjedt tüzvész látható. Vladimir-Wolinskijnél a Bug keleti partján több helyen szilárdan megvetettük a lábunkat. Itt és Keletgaliciában a helyzet változatlan.

Hűfő tábornagy.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, aug. 17. Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadseregcsapata: A kovnoi előretolt állások ellen intézett további sikeres támadások alkalmával tegnap 1730 orosz, köztük hét tisztet elfogtunk. Az orosz állásoknak az eredményes Nurec-átkeléssel előkészített áttörése tökéletesen sikerült. Az ellenség az áttörés helyéről kiinduló nyomásnak és az egész arcvonalon megújított támadásoknak enged és a Narewtől a Bugig terjedő összes állásaitól hátrál. Üldöző csapataink elérték Briansk magasságát. Több, mint 5000 fogoly jutott kezünkre. Novogeorgiewszknél a védőket a váróhöz közelebb vetettük vissza. Lipót bajor herceg tábornagy hadseregcsapata: A balszárny éjjel Drohiszynytől nyugatra kiereszkolta az átkelést a Bugon. A centrum és a jobbszárny tegnap délelőtt áthaladt Losicén és Miednzyrzecen és a Tozena és Lukowsko-szakaszon (Drohiszyn és Biala között) újabb ellenállásra talált, mely ma virradatkor Losicétől keletre a sziléziai Landwehr támadásán megtört. Az ellenséget üldözzük. Mackensen tábornagy hadseregcsapata: Az üldözés tovább tart. Bialát és Slawatyczet elhagytuk. Wlodawától keletre csapataink a keleti parton nyomulnak előre.

A legfőbb hadvezető.

ELŐNYOMULÁSUNK LENGYEL-ORSZÁGBAN.

BUDAPEST, aug. 17. A sajtóhadiszállásról jelentik: A szövetségesek frontja Bresztlitowszktól északnyugatra néhány kilométerrel ismét északra tolódott. Az oroszok számos helyen eredménytelenül kísérelték meg nagy erővel előnyomulásukat megakadályozni. A németek Wovno délnyugati frontján egy újabb védőművet, Novogeorgiewszknél az északi fronton pedig egy elővédőművet foglaltak el.

BUDAPEST, aug. 17. A sajtóhadiszállásról jelentik: Chohm kiürítése után az oroszok az Ocherka vonalán állottak fel művészi hadállásokban, melyeket északmagyarországi hadifoglyokkal készítették. A hadállásokat a legjobb csapatok, köztük az orosz gárda, tartották megszállva. A gárdát jórészt megsemmisítettük. A legközelebbi harcaink Bresztlitowszk elősáncai körül lesznek.

A VARSÓI KIRÁLYI VÁR BERENDEZÉSE.

VARSO, aug. 17. A királyi várból az oroszok kilenven vagonra való mindenféle berendezést szállítottak Moszkvába.

Olasz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, aug. 17. (Hivatalos.) A tiroli arcvonalon az ellenség nehéz tüzérsége hosszabb szünet után ismét megkezdte a tüzelést erődeink, különösen azok ellen, amelyek a Tonale-szorosnál, valamint a lavaronei és folgariai fensíkon fekszenek. Olasz gyalogságnak a tonalei műuton a Popena-állás ellen (Schluderbachtól délre) és a Dreizinnen területen megkísérelt támadásait visszavertük; éppogy meghiusultak a tengeremléki arcvonalon az ellenségnek a Krntól délre fekvő területen megújított támadásai, valamint a doberdói fensík kiugró része ellen intézett előretörései is.

Höfer altábornagy.

ESEMÉNYEK A TENGEREN.

BUDAPEST, aug. 17. (Hivatalos.) Hidroplánjaink egyike augusztus tizenötödikén délután Velence négy parti erődjére bombákat dobott, melyek egynek kivételével mind az erődőkön belül robbantak fel. Repülünk az üldözésre induló öt ellenséges repülőgép közül kettőt a felszálláskor géppuskatűzzel visszafordulásra és leszállásra kényszerített, másik kettő rövid idő múlva felhagyott az üldözéssel, míg az utolsó ellenséges repülő a mi gépiinket egészen az isztriai tengerpart közelébe követte, ahonnan minden eredmény nélkül vissza kellett fordulnia. Hidroplánunk annak ellenére, hogy ellenséges hadihajók és erődők hevesen lövöldöztek, sértetlenül tért vissza. — Hivatalos olasz jelentés szerint az U. 3. jelzésű tengeralattjárókat augusztus tizenkettődikén a déli Adrián elsüllyesztették. A tengeralattjáró nászád másodtisztjét és tizenegy legényét megmentették és hadifogságba vitték.

A flottaparancsnokság.

Francia-belga harctér.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, aug. 17. A nagy főhadiszállás jelent: Ammersweilertől északra (Dammerskirchtól északkeletre) a franciák egy részleges támadása állásaink előtt összeomlott.

A legfőbb hadvezetőség.

Törökország háborúja.

A TÖRÖK FŐHADISZÁLLÁS JELENTÉSE.

KONSTANTINAPOLY, aug. 17. A főhadiszállás közli: **Kaukázus-front:** Van városát orosz csapatok és örmény bandák megtámadták. A gyöngye helyőrség husz órai ellenállás után orosz erősítések érkezése miatt kiürítették a várost. Augusztus 11-én csapataink ismét elfoglalták a várost. A bandák és az orosz osztagok kénytelenek voltak visszavonulni, miközben az egész vidéket elpusztították. **Dardanella-front:** Ari Burnutól északra augusztus tizenegyedikén az ellenség újabb támadását, amelyet az anafortai sikágon jobbszárnyunk ellen intézett, visszavertük.

FRANCIA ÉS ANGOL CSAPATSZÁLLÍTÁSOK.

ATHÉN, aug. 17. Lapjelentések szerint Chios szigetén az angolok, Samoson pedig a franciák csapatokat szállítottak partira. Ezek a csapatok hetvenezer főből állnak.

«o»

ROMANIA AZ ANTÁNT ELLEN?

MÜNCHEN, aug. 17. A Münchener Neuesten Nachrichten írja: Románia döntő pillanat előtt áll. Politikusai elég hüvösen fogadták az entente lépéseit.

A NÉMETEK NAGY TARTALÉKA.

LONDON, aug. 17. A Times katonai kritikusa írja: A németek három milliós tartalékkal rendelkeznek. Az orosz ellenofenzíva reménytelen.

H I R E K.

— **Látogatás a kormányzónál.** Dr. Kastel Nándor, a helybeli kereskedelmi és iparkamara másodtitkára, aki a mozgósítás első napja óta mint tüzérhadnagy a harctéren van, néhány napi szabadságra Fiuméba jött és ma délben tisztelgő látogatást tett Wickenburg István gróf kormányzónál.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Lendvai Dezső fiúmei áll. polgári fiúiskolai tanítót kinevezte a IX. fizetési osztályba.

— **A Corso nevének megváltoztatása.** Holnap délelőtt tizenegy órakor, a Dómtemplomban tartandó mise után fogják a Corso és a Dante-tér sarkán elhelyezni az I. Ferenc József nevét viselő utcaábrát. Mint-hogy az idő rövidsége miatt meghívókat szétküldeni nem lehetett, ezúton kéretnek fel a misén résztvevő személyek, hogy a fent jelzett órában az ünnepélyes utcaelkeresztelési aktusnál megjelenni szíveskedjenek. Jelen lesz Wickenburg István gróf kormányzó is.

— **Fiume küldöttei.** Prodam János képviselőtestületi korelnök Melocco dr., Fletzer és Ossoinack képviselőtestületi tagokat bizta meg azzal, hogy a király elé menesztendő hódoló küldöttségben Fiume városát képviseljék.

— **A vak katonáknak.** A következő levelet vettük néhány urtól, kik nem kívánják nevüket nyilvánosságra hozni: „A Hungária-szálloda éttermében f. hó 16-án este egy asztaltársaság egyik tagjának Fiuméből való eltávózkodása alkalmából bucsulakomára gyűlt egybe. Felhasználva az alkal-

mat, a háboruban szemükvilágát elvesztett katonák javára gyűjtést indítottunk, amelynek eredményét 33 (Harminchárom) K-t azon tiszteletteljes kéréssel származtatjuk át, hogy ezen összeget rendeltetési helyére juttatni s becses lapjában nyugtázni szíveskedjék.” A levélhez csatolva volt az összeg is. Természetes, hogy készséggel tesszünk eleget a nemesen gondolkodó urak kérésének, akik vig mulatozás közben sem feledkeznek meg a mindnyájunkért küzdő és szenvedő világtalan harcosokról.

— **Megnyílnak az iskolák.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a kormányzóság-hoz intézett leiratában elrendeli, hogy a fiúmei iskolákat, úgy az államiakat, mint a városiakat, a rendes időben nyissák meg.

— **Ünnepi mise az izraelita templomban.** Az izraelita hitközség közli, hogy az uralkodó születésnapja alkalmából tartandó holnapi ünnepi mise a Corso utcánévvaltoztatási ünnepélyére való tekintettel féltiltzenkettőkor veszi kezdetét.

— **Sgardelli Cézár hadifogságban.** De Sgardelli Cézár, a 29-ik honvéd gyalogezred fiúmei származású kapitánya, aki tudvalevőleg két évvel ezelőtt a helybeli Szabad Liceumban felolvasást is tartott, orosz hadifogságba jutott és azt írja, hogy teljesen jól érzi magát.

— **Behívták a kamarai titkárt.** Gottardi Adolf kereskedelmi és iparkamarai titkárt, ki mint B. osztályú népfőlkelő fel volt eddig mentve a katonai szolgálat alól, ma behívták Pécsre a 19-ik honvéd gyalogezredhez szolgálateltételre. Gottardi mint önkéntes közlegény vonul be.

— **Szabályzat tömeglakásokról és éjjeli menedékhelyekről.** A városi rendőrség közlése a tömeglakásokról és éjjeli menedékhelyekről szóló városi szabályzatot, amely most jelent meg nyomtatásban.

— **Adományok.** A dr. Brájjer család több barátja a hősi halált halt ifj. Brájjer Lajos emlékére a fiúmei gyermekvédő egyesület Steinacker-alapjának, nevezetesen egy szükségét szenvedő özvegy javára 157 koronát, egyéb célra ugyanennyit, vagyis összesen 314 koronát adományozott. Az egyesület hálás köszönetet mond a két adományért.

— **Visszaélések az élelmiszerek körül.** A rendőrbíróság két napi elzárással és 90 korona pénzbírsággal sújtotta Pavlicsek Erzsébetet, aki a kenyéreladás körül visszaéléseket követett el. A Hannapel-cég képviselőjét három napi elzárással és 50 korona pénzbírsággal sújtotta, mert nem tartotta be a maximális árat. Scrobogna Teréz, egy napi elzárást és 20 korona pénzbírságot kapott, mert a káposzta árát majdnem a duplájára emelte.

— **A vasárnapi népiünnepélyhez.** A népiünnepi bizottsághoz, a háboru rokkantjai és sebesültjei részére még a következő adományok jutottak: Sirola Albert, Egan Berta és Lajos 50—50 kor., Wurzer Albano 34 kor., Mogan Maxi 50 kor., Benco Clementina 10 kor., Benco Jole, Benco Elza, Benco Rita 2—2 kor., Adametz János 20 kor., Szabady M., Löbl ezredesné 10—10 kor., Horvát Árpád Bánk 50 kor., Heller és Pollák, dr. G. letics Frigyes, Dubravcich I. 100—100 kor. A legutolsó kimutatással együtt 7194 kor. Itt említjük meg, hogy a vasárnapi népiünnepi tombola alkalmával kihuzott számok az Adria-palota erzsébetteri oldalán, valamint lapunk szerkesztőségében közszemlére

ki vannak téve. A nyereménytárgyakat az előbbi helyen adják ki és pedig szerdán, augusztus 18-án d. e. 10 órától d. u. 1-ig és aznap d. u. 6-7 óráig.

— **Varsóról** és a mostani hadműveletek területéről könnyen áttekinthető részletes térképlapot adott ki a bécsi Freytag és Berndt cég. A térkép 1: 750.000 mértékben készült. Ára csupán 20 fillér, Bécsből (VII. Schottenfeldgasse 62) rendelve portóval együtt 25 fillér.

— **Külkereskedelmi forgalmunk az 1915. év áprilisi havában.** Külkereskedelmi forgalmunk az 1915. év áprilisi havában ugy a behozatalnál, mint a kivitelnél esőkkenést mutat. Behoztunk ugyanis az 1915. év áprilisi havában 4.9 millió métermázsra árut 123 millió K értékben, kivittünk pedig 2.5 millió métermázsát 105 millió K értékben, míg március havában 137 millió K értékű behozatal és 127 millió K értékű kivitel volt kimutatva. Az előző évhez képest a számok természetesen ezuttal is igen alacsonyak. Az 1915. január—április hónapok főeredményeit az előző év megfelelő időszakával összehasonlítva a következő képet nyerjük:

	Behozatal	Kivitel	Behozatali (-) vagy kiviteli (+) többlet
1914 jan.—ápr.	663.3	569.0	-94.3
1915 jan.—ápr.	448.5	471.1	+22.6

Ausztriával való forgalmunkat külön vizsgálva, azt látjuk, hogy az előző év január—áprilisi hónapjaival szemben ausztriai behozatalunk értéke erősen visszaesett, kivitelünk értéke pedig szintén hanyatlott. Behozatalunk ugyanis Ausztriából az 1915. év első négy hónapjában 352.1 millió K, kivittünk Ausztriába ugyanezen idő alatt 395.9 millió K értékű árut. A behozatal visszaesése az 1914. év megfelelő időszakával szemben 123.8 millió K, a kivitel hanyatlása pedig 14.4 millió K. A változott viszonyokhoz képest külkereskedelmi forgalmunk mérlegé 1915. év első négy hónapjában — eltérően az 1914. év első négy hónapjától — aktív volt, még pedig egészben 22.6 millió koronával, csak Ausztriával szemben 43.8 millió K-val. Ennek az adatnak a mérlegelésénél azonban figyelembe kell vennünk azt, hogy az értékekadatok kiszámításánál a legfontosabb kiviteli cikkeknek az aktuális, magas árak vannak alapul véve, míg a behozatalnak majdnem minden áruja még az 1913. évre megállapított most már teljesen idejét multá egységértékekkel van számbaveve.

— **A gyermek alkoholmérgezése.** Tegnapelőtt este bezállították akórházba Boschini Mario 13 éves susáki fiút, akit a Pomerio-uton eszméletlenül találtak. Az ügyeletes orvos alkoholmérgezést állapított meg. A fiu, amikor magához tért, elmondotta, hogy egy ismeretlen ember itatta le borral és pálinkával.

— **Nők a katonai irodákban.** Hogy mennyire átalakítólag hat mindenre a háboru, azt mi sem mutatja jobban, hogy még a katonai hatóságok sem tudtak elzárkózni a modern szellem elől, amely az irodai segédmunkát kiválóan női munkának minősíti. A magáncégek kezdtek foglalkoztatni először a nőket s ma már a gyárakban és ipartelepeken a tulajdonképi irodai munkát csakis nők látják el, majd rátértek erre a bíróságok is, utánuk a miniszteriumok is megkísérelték a nők alkalmazását s hogy az állami üzemeknél, vasutnál, postánál beváltak, ép így megállták helyüket itt is. A vármegyék is szórványosan kezdtek alkalmazni előbb díjnoki, majd irodatiszti minőségben a nőket s a háborús viszonyok végül a községeket is rávezették arra, hogy mily hasznos segédmunkaerőt nyer a községi adminisztráció a nőkben. S most kezéig a katonai hatóságok is belátják, hogy

mennyi jó harcost, vagy frontmögötti szolgálatra alkalmas anyagot tudnak pótolni női munkaerő alkalmazásával s ép ezért, ahol csak lehet, napidíjas minőségben nagy számban veszik fel a nőket. Természetesen első sorban a katonatisztek és altisztek özvegyeinek és árváinak juttatják az állásokat s így igazán kettős célt érnek el egy csapásra.

— **A halászás veszedelmei.** Blasich Antal 57 éves szegényházi gondozás alatt álló egyén vasárnap délelőtt a Szápáry-rakparton halászatott. Hirtelen szédülés fogta el, előrebukott és a tengerbe esett. Szerencsére idejekorán észrevették balesetét, kimentették a vízből és a mentőkkel a kórházba szállították.

— **Egy tanító felhívása Magyarországon összes tanítóhoz.** A köbölküti esztergom-megyei igazgatótanító, mint hozzánk küldött levelében írja, lelkesülve „Az Est” folyó hó 1-én közzétett felhívásán, mely a háboru zivatarra által elpusztított felsőmagyarországi falvaknak társadalmi uton való felépítését tüzte feladatául, felhívja kartársait, hogy ők is vegyenek részt ebben a leg-hazafiasabb munkában, ha nem is egy falu, de legalább egy iskola és egy tanítóilak felépítésével, mert amily magasztos, ép oly messze századokra kiható eszme az elpusztult ország rész társadalmi uton való felépítésének gondolata. Igaz, hogy a magyar tanítóság, mint írja, rég kivette és veszi ki részét Magyarország ujjaépítésének nagy munkájában, mert hisz évtizedeken át teljesített legszentebb missziójuk most a harc-tereken termi legértékesebb s legbensőségesebb gyümölcseit: a nép fiainak a hazáért való példátlan önfeláldozásában, melylyel semmi más eredmény fel nem ér; amint igaz az is, hogy mindenkor hazaszeretetre lelkesítő szavaiknak mélységét a küzdő seregek élén ők is most igazolják s most mutatják meg, miként kell a hazáért meghalni, valamint tény az is, hogy a tanítók veteránjai és a tanítónők egy év óta vetélkedve vesznek részt minden mozgalomban, amely győzelmeinket előbbre segíti, mégis a mostan megindult mozgalom olyan, amelyből hiányozni senkinek nem lehet, nem szabad. S ha minden tanító és tanítónő csak egy koronával, vagy csak 50 fillérral járul hozzá, akkor is tízezer korona jön össze s felépülhet a magyar tanítóság iskolaháza és tanítói laka, melynek márványtáblájára csupán e szavak volnának vésendők: „Községi iskola. Építtette a magyar tanítóság, 1914—1915.” De aztán ez mindent megmagyarázna. Felkéri tehát kartársait, hogy e sorok olvasása után nyomban küldje be kiki adományát a Néptanítók Lapja adománygyűjtő hivatalához (Preszler Antal segédhivatali főigazgató urhoz, Budapest, V. Hold-utca 16.) aki készséggel fogadja azokat s gondoskodni fog arról, hogy a kívánt épületek felemeltessenek. Kéri végül kartársait, hogy e célra ne gyűjtsenek, hanem mindenki a saját kemény fillérjeit küldje be, hogy annál szilárdabban álljanak a szent falak, hogy azok legalább egy ezredéven át hirdethessék a mostani magyar tanítóság lángoló hazaszeretét és lelkesedését. Lelkes felhívását e szavakkal zárja be: „A tette fel, kedves Kartársaim! Valósítsuk meg mihamarább minden igyekezetünkkel e szent ígéretet: „Lesz még egyszer ünnep a világon!” Legyen is mielőbb!”

ADAKOZZUNK

— a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! —

Legujabb.

AZ OROSZ BELÜGYMINISZTER UJ SEGÉDJE.

PÉTERVÁR, aug. 17. Wolkonskij herceg csak azzal a feltétellel vállalta el a segédminiszterséget, ha szabadon mozdíthatja el a kormányzókat.

AZ AMERIKAIK A FEGYVERKIVITEL ELLEN.

BERLIN, aug. 17. A Wolff-ügynökség jelenti Newyorkból: Az American vezércikkben hívja fel Wilson elnököt, hogy lépjen közbe a fegyverkivitel beszüntetése érdekében. A hadi megrendeléseket visszautasítók száma folyton nő.

ELEGEDETLENSÉG OROSZORSZÁGBAN.

PÉTERVÁR, aug. 17. A Rjees színi- és municions kongresszus minden rendőri korlátozás megszüntetését és minden politikai elitétnek annesztiát követel. A Rjees következtése szerint Oroszországban óriási lehet az elégedetlenség.

A ROMÁN KIRÁLY MEGSZAKITOTTA NYARALÁSÁT.

BUKAREST, aug. 17. A király nyaralását megszakítva, visszatért Bukarestbe és hosszú kihallgatáson fogadta Bratianu külügyminisztert.

A TRÓNÖRÖKÖS A KIRALYNAL.

BECS, aug. 17. A király fogadta a trónörökösöt.

ELPUSZTITOTT VONTATÓ GŐZÖSÖK.

KÖLN, aug. 17. A Kölnische Zeitung jelenti: Az oroszok a novoalexandriai értékes vontató gőzösöket is elpusztították. Hihetetlen erőfeszítéssel sikerült a Visztula átkeléseket utánpótlás céljára alkalmassá tenni.

Előfizetőink figyelmébe!

Kérjük mindama előfizetőinket, kik előfizetésükkel hátralékban vannak, sziveskedjenek az esedékes összeget posta útján, küldönccel vagy személyesen kiadóhivatalunkhoz (Gradinata del Sasso Bianco 3., I. em. Wurzer-ház) juttatni, mivel személyzetünk nagy része bevonult a katonasághoz és nincs módunkban a nyugtákat valamennyi előfizetőnknek házról-házra kifizetés végett elhozni.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadóvállalat (Murai Jenő.)

Nyomatott: Zestovitch Elemér „Polinuita” nyomdájában.

JADRAN tengerifürdő

Autobusz minden 10 percben a susáki hidfőtől! ::

Vendéglő árnyas terraszon. Legkellémesebb kirándulóhely!!

Minden pénteken

NAGY

MARADÉK ELADÁS

összes osztályainkban.

Különösen nagy választék

mosó kelme-maradékokban.

Nagy választék crêpe de chine-ben. Legújabb divat 75 fillér.

WEISS M. Fiume, csak Corso 11.

Trieszt Corso 7 és 9. Bécs.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

Első fiumei Beraktározási Vállalat

Telef. 13-02, Póstaíók 133. elvállalja butorok, árúk, ingóságok szakszerű beraktározását és bizományi eladását. Bevonultaknak kedvezmény! Felvételi irodák: Altberger J., via Petrarca 6 és Giovannini és Tsa, via Branchetta 2 szám.

A HIRNEVES MAGYAR

'Roan' portlandcement

gyár ismét raktárt tart

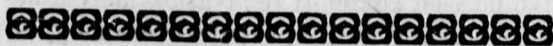
Wurzer János cégnél

Fiume, Via Negozianti 1.

Özv. Szabados Rezsőné

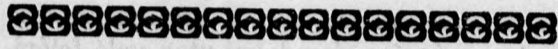
a nyári hónapokra áthelyezte jőnevi abbáziai penzióját Siófokra, hol erre a célra egy árnyas kerttel környezett gyönyörű villát bérelt.

Cím: Szabados-penzió. Siófok. Velics-villa.

EGY HÁLÓSZOBA BERENDEZÉS,

mosógép és varrógép, elutazás miatt azonnal eladó. Cím: Via Pomerio 21. földszint jobbra.

Fiumei első magyar rizshántoló és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

F I U M E.

Különlegesség FÉNYKEMÉNYÍTŐ táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezekedik.

St. Radegund Graz mellett

fürdőhely és vizgyógyintézet;

pompás hegyi fekvés 750 m. magasságban, fenyőerdők, enyhe klíma, rádiumtartalmu forrás-víz. Tudományos vizgyógyászati, massage, elektroterápia, nap-, lég-, és gyógyfürdők, fekvő, erősítő, hűző és soványító kurák, diéta, konyha. Idény ápr.-okt., mérsékelt árak! Prospektust díjtalánul küld az igazgatóság.

Dr. Beszédes Imre, a gyógyintézet vezető orvosa

Richter cipői legelegánsabbak és a legjobbak

RICHTER FERENC cipésmester Fiume Corso 37, Abbazia Reichstrasse 39.

Előfizetéseket és hirdetéseket

felvesz

A TENERPART kiadóhivatala

GRADINATA DEL SASSO BIANCO 3. sz. (Wurzer ház I. emelet). - Telefon 229.

Ti-ztviselők, altisztek és munkások havi 1 koronáért kapják

A Tengerpart-ot

házhoz szállítva.

Telefon 229. Postafiók 105.

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón 2 percnyi-re vasuti állomástól.

Kitűnő konyha és árnyas kert. Fajborok és kőbányai polgári sör.

tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

Via Carducci 12, II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicur, villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban lévő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésű elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelőkérésében is elvégeztetnek.

Telefon 11-89.

Olcsó edényárusítás!

Mindennemű üveg és porcellán-árúk, lámpák, villanylámpák, képek-keretek!

Tükrök és Butorok szakszerű elcsomagolását olcsó árakon elvállalja:

KORNICZAI G. Fiume

Via del Porto 1. (Telef. 13-16) a Nagyvásárcsarnok mellett.